

Αριθμ. Γ.Π.οικ.Δ22/11/2705/58/18.01.2018
Καθορισμός της διαδικασίας χορήγησης επιδόματος παιδιού

Αριθμ. Γ.Π.οικ.Δ22/11/2705/58

(ΦΕΚ Β' 57/18-1-2018)

**ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 214 του ν. 4512/2018 (Α'5).
2. Το π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» (Α' 98), όπως ισχύει.
3. Το Π.Δ. 73/2015 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 116).
4. Το π.δ. 125/2016 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 210).
5. Το Π.Δ.134/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» (Α' 168), όπως ισχύει.
6. Την υπ' αριθμ. Υ28/8.10.2015 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Αναπληρώτρια Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης Θεανώ Φωτίου» (Β' 2168), όπως τροποποιήθηκε με τις υπ' αριθμ. Υ70/11.11.2015, Υ43/28.4.2017 και Υ89/30.11.2017 αποφάσεις του Πρωθυπουργού (Β' 2441, Β' 1510 και Β'4195).
7. Την υπ' αριθμ. Υ29/8.10.2015 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών Γεώργιο Χουλιαράκη» (Β' 2168).
8. Την υπ' αριθμ. οικ. 2270/9/15.1.2018 εισηγητική έκθεση της Προϊσταμένης της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.
9. Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση προκαλείται, για το έτος 2018 και κάθε επόμενο έτος, δαπάνη εκτιμώμενου ύψους 910 εκ. ευρώ, η οποία θα καλυφθεί από τις ετήσιες πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Ε.Φ. 33-220,

αποφασίζουμε:

Καθορίζουμε τη διαδικασία χορήγησης, τις αρμόδιες υπηρεσίες, τον χρόνο και τρόπο καταβολής, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τις προϋποθέσεις αναστολής διακοπής, την αναζήτηση των αχρεωστήτων καταβληθέντων, τον συμψηφισμό, τις υποχρεώσεις

των δικαιούχων, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 214 του ν. 4512/2018 (Α' 5) ως ακολούθως:

Άρθρο 1

Αρμόδιες υπηρεσίες

1. Αρμόδια όργανα για τη συγκέντρωση των απαιτούμενων δικαιολογητικών είναι η Κεντρική Υπηρεσία του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ) καθώς και οι Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΟΓΑ.
2. Αρμόδιο όργανο για την έκδοση πράξεων χορήγησης, απόρριψης, τροποποίησης, ανάκλησης, αναστολής, διακοπής και επαναχορήγησης των επιδομάτων ορίζεται ο Προϊστάμενος του αρμόδιου Τμήματος της Διεύθυνσης Οικογενειακών Επιδομάτων της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΟΓΑ ή του αρμόδιου Τμήματος της Περιφερειακής Διεύθυνσης του ΟΓΑ. Αρμόδιος για την έκδοση πράξης καταλογισμού ορίζεται ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Οικογενειακών Επιδομάτων της Κεντρικής Υπηρεσίας ή της Περιφερειακής Διεύθυνσης του ΟΓΑ. Αρμόδιος για την έγκριση των συγκεντρωτικών καταστάσεων πληρωμής των δικαιούχων ορίζεται ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Οικογενειακών Επιδομάτων του ΟΓΑ.
3. Αρμόδιες υπηρεσίες για τη διενέργεια των μηχανογραφικών διαδικασιών καταβολής των επιδομάτων ορίζεται η εταιρία «Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης Α.Ε.» (ΗΔΙΚΑ Α.Ε.) και η Διεύθυνση Μηχανογράφησης του ΟΓΑ.
4. Οι διαδικασίες καταβολής επιδομάτων για εικρεμείς αιτήσεις υπεύθυνες δηλώσεις Α21 προηγουμένων ετών υλοποιούνται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του ΟΓΑ, μετά τη δημιουργία αρχείου δυνητικά δικαιούχων με τα αναλογούντα ποσά από τη Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Δ.ΗΛΕ.Δ.) της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ).

Άρθρο 2

Προϋποθέσεις χορήγησης Δικαιούχοι επιδόματος παιδιού

1. Οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση επιδόματος παιδιού είναι:

- (α) Η ηλεκτρονική υποβολή του εντύπου Ε1 από τον υπόχρεο για υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.
- (β) Η συμπλήρωση και ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης υπεύθυνης δήλωσης Α21, η οποία επέχει θέση αίτησης υπεύθυνης δήλωσης, για τη χορήγηση του επιδόματος, μέσω της ιστοσελίδας του ΟΓΑ.
- (γ) Οι αιτούντες/υπόχρεοι να διαμένουν νόμιμα και μόνιμα την τελευταία πενταετία στην Ελλάδα.

Ο έλεγχος της μόνιμης και συνεχούς διαμονής του δικαιούχου καθώς και των εξαρτώμενων τέκνων του στην ελληνική επικράτεια τα τελευταία πέντε (5) έτη πριν από το έτος υποβολής της αίτησης, γίνεται αποκλειστικά από την υποβολή δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος των ιδίων ή των συζύγων τους/ή των γονέων τους, εφόσον

οι ίδιοι δεν ήταν υπόχρεοι φορολογικής δήλωσης.

Για τη συμπλήρωση της ως άνω πενταετίας πριν την υποβολή της αίτησης προσμετράται χρόνος που εμπίπτει στην εν λόγω πενταετία, κατά την οποία ο αιτών λάμβανε οικογενειακό επίδομα σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. IA2 του ν. 4093/2012 (Α'222) και του άρθρου 40 του ν. 4141/2013 (Α' 81).

(δ) Τα τέκνα τους να είναι εξαρτώμενα και να βρίσκονται στην Ελλάδα.

2. Δικαιούχοι του επιδόματος παιδιού είναι όσοι υποβάλουν αίτηση υπεύθυνη δήλωση Α21, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις της παρούσας και τα εισοδηματικά κριτήρια του άρθρου 214 του ν. 4512/2018 (Α' 5).

Άρθρο 3 Κατηγορίες δικαιούχων

Το επίδομα παιδιού χορηγείται στις ακόλουθες κατηγορίες προσώπων, εφόσον διαμένουν νόμιμα και μόνιμα στην ελληνική επικράτεια τα τελευταία πέντε (5) έτη πριν από το έτος υποβολής της αίτησης, όπως αυτό προκύπτει από την υποβολή δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος των ιδίων ή των συζύγων τους/ή των γονέων τους (εφόσον οι ίδιοι δεν ήταν υπόχρεοι φορολογικής δήλωσης) και τα εξαρτώμενα τέκνα τους βρίσκονται στην Ελλάδα: (α) Έλληνες πολίτες που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα,

(β) ομογενείς αλλοδαπούς που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα και διαθέτουν δελτίο ομογενούς,

(γ) πολίτες κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα,

(δ) πολίτες των χωρών που ανήκουν στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (Νορβηγία, Ισλανδία και Λιχτενστάιν) και Ελβετούς πολίτες που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα,

(ε) αναγνωρισμένους πρόσφυγες που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα, των οποίων το καθεστώς παραμονής στην Ελλάδα διέπεται από τις διατάξεις της Σύμβασης του 1951 για το Καθεστώς των Προσφύγων (ν.δ. 3989/1959, Α' 201), όπως τροποποιήθηκε από το Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης του 1967 για το Καθεστώς των Προσφύγων (α.ν. 389/1968, Α' 125),

(στ) ανιθαγενείς, των οποίων το καθεστώς παραμονής στην Ελλάδα διέπεται από τις διατάξεις της Σύμβασης του 1954 για το Καθεστώς των Ανιθαγενών (ν. 139/1975, Α' 176),

(ζ) δικαιούχους του ανθρωπιστικού καθεστώτος,

(η) πολίτες άλλων κρατών που διαμένουν νόμιμα και μόνιμα στην Ελλάδα.

Άρθρο 4 Εξαρτώμενα τέκνα

Για τη χορήγηση του επιδόματος παιδιού, εξαρτώμενα τέκνα θεωρούνται:

(α) Τα άγαμα παιδιά που προέρχονται από γάμο, φυσικά, θετά ή αναγνωρισθέντα που δεν υπερβαίνουν το 18o έτος της ηλικίας του ή το 19o έτος, εφόσον φοιτούν στη μέση εκπαίδευση.

Ως ημέρα γέννησης των τέκνων θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου τους έτους γέννησής τους.

(β) Τα τέκνα που έχουν συμπληρώσει το 18o έτος της ηλικίας τους, εφόσον φοιτούν σε ΑΕΙ ή ΤΕΙ ή σε αναγνωρισμένα Κολέγια ή σε ΙΕΚ Δημόσια ή ιδιωτικά καθώς και στο Μεταλυκειακό έτος Τάξη Μαθητείας των ΕΠΑΛ.

Τα επιδόματα καταβάλλονται μόνο κατά το χρόνο της διάρκειας φοίτησής τους και σε καμία περίπτωση πέρα από τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους.

Στην ανώτερη ή ανώτατη εκπαίδευση περιλαμβάνονται και οι σχολές του Δημοσίου Ανώτατης ή Ανώτερης Εκπαίδευσης (Στρατιωτικές, Αστυνομίας, Ναυτικού κ.λπ.), καθώς και τα αναγνωρισμένα Ιδρύματα του Εξωτερικού. (γ) Τα τέκνα με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω, μέχρι τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους.

Άρθρο 5 **Ειδικές περιπτώσεις εξαρτώμενων τέκνων**

Εφόσον πληρούν και τα ανωτέρω ηλικιακά όρια, εξαρτώμενα θεωρούνται:

(α) Τα τέκνα από προηγούμενο γάμο του ενός ή και των δύο συζύγων, σε περίπτωση έγγαμων, εφόσον ο αιτών/ υπόχρεος ή η σύζυγός του έχουν με δικαστική απόφαση την επιμέλεια των τέκνων. Προκειμένου δε για ενήλικα τέκνα, εφόσον έχουν την κύρια ή αποκλειστική ευθύνη διατροφής τους.

(β) Τα τέκνα άγαμου πατέρα, εφόσον ο αιτών/υπόχρεος άγαμος πατέρας τα έχει αναγνωρίσει με συμβολαιογραφική πράξη ή με δικαστική απόφαση και έχει την επιμέλεια με δικαστική απόφαση.

(γ) Τα τέκνα συζύγων σε διάσταση, εφόσον ο αιτών γονέας έχει με δικαστική απόφαση ή ιδιωτικό συμφωνητικό την επιμέλεια των τέκνων. Προκειμένου δε για ενήλικα τέκνα, εφόσον έχει την κύρια ή αποκλειστική ευθύνη διατροφής των τέκνων.

Άρθρο 6 **Αίτηση Υπεύθυνη Δήλωση για τη χορήγηση του επιδόματος παιδιού**

1. Ο υπόχρεος υποβολής της Δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος υποβάλλει, ηλεκτρονικά, κατ' έτος, αίτηση-υπεύθυνη δήλωση Α21 για τη χορήγηση του επιδόματος παιδιού μέσω της ιστοσελίδας του ΟΓΑ. Η αίτηση επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 (Α'75) ως προς τα δηλωθέντα στοιχεία καθώς και δήλωση συναίνεσης για τη λήψη φορολογικών δεδομένων που τηρούνται στην ΑΑΔΕ και διαστάρωσης των στοιχείων του ιδίου και των μελών της οικογενείας του με τα στοιχεία άλλων υπηρεσιών. Απαραίτητη προϋπόθεση για την οριστική υποβολή της αίτησης αποτελεί η συμπλήρωση όλων των υποχρεωτικών πεδίων της.

2. Σε περίπτωση θανάτου, αφάνειας, δικαστικής συμπαράστασης, καταδίκης με τελεσίδικη δικαστική απόφαση για κακούργημα ή εκ προθέσεως τελούμενο πλημμέλημα κατά της ζωής, της υγείας, της προσωπικής ή γενετήσιας ελευθερίας, σε βάρος του τέκνου του ή του άλλου γονέα ή υπαίτιας εγκατάλειψης των τέκνων και οριστικής διακοπής της συγκατοίκησης με αυτά του δικαιούχου ή δικαστικής απόφασης ανάθεσης της επιτροπείας σε φυσικό πρόσωπο ή διαζυγίου, η αίτηση-υπεύθυνη δήλωση A21 υποβάλλεται από το φυσικό πρόσωπο στο οποίο έχει ανατεθεί με δικαστική απόφαση η άσκηση της επιμέλειας των τέκνων, προκειμένου δε για ενήλικα τέκνα, από το φυσικό πρόσωπο που έχει την κύρια ή αποκλειστική ευθύνη διατροφής των τέκνων.

Μέχρι την έκδοση δικαστικής απόφασης επιμέλειας, το επίδομα χορηγείται στον γονέα που έχει την κύρια ευθύνη διατροφής, όπως αυτό προκύπτει από υπεύθυνη δήλωση των γονέων.

Σε περίπτωση θανάτου και των δύο γονέων των ορφανών τέκνων που αποτελούν ιδία οικογένεια η αίτηση-υπεύθυνη δήλωση A21 υποβάλλεται από το φυσικό πρόσωπο που έχει με δικαστική απόφαση την επιτροπεία-επιμέλεια των ανήλικων τέκνων και λαμβάνεται υπόψη μόνο το εισόδημα των τέκνων.

Όσον αφορά ενήλικα ορφανά τέκνα και από τους δύο γονείς, η αίτηση υπεύθυνη δήλωση A21 υποβάλλεται από το μεγαλύτερο σε ηλικία τέκνο, ως Επίτροπο, δηλώνοντας ως εξαρτώμενα τέκνα, τον εαυτό του και τα αδέρφια του.

3. Ως αρχική ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπεύθυνης δήλωσης A21 εκάστου έτους ορίζεται η 2α Ιανουαρίου και ως καταληκτική η 31η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους.

4. Ο δικαιούχος, σε κάθε μεταβολή της οικογενειακής κατάστασής του, οφείλει εντός ενός (1) μήνα να προβαίνει σε τροποποίηση της αρχικής αίτησης υπεύθυνης δήλωσης A21 και μόνο στα πεδία που υπάρχουν μεταβολές.

5. Σε περίπτωση μεταβολής ή λανθασμένης καταχώρισης οποιουδήποτε στοιχείου που δηλώνεται στην αίτηση-υπεύθυνη δήλωση A21, αυτή μπορεί να διορθωθείτροποποιηθεί με ευθύνη και ενέργεια του δικαιούχου, οπωσδήποτε όμως μέχρι την καταληκτική ημερομηνία της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων.

6. Η εγκεκριμένη ή μη αίτηση υπεύθυνη δήλωση A21 δύναται να ανακαλείται απευθείας από τον δικαιούχο, εντός του έτους και μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της. Τυχόν καταβληθέντα ποσά επιδόματος επιστρέφονται ως αχρεωστήτως καταβληθέντα.

Άρθρο 7 **Έλεγχος αιτήσεων**

1. Η επεξεργασία της αίτησης και η χορήγηση του επιδόματος παιδιού γίνεται με βάση τα δηλωθέντα από τον αιτούντα στοιχεία, τις ηλεκτρονικές διασταυρώσεις ως προς αυτά καθώς και τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά, όπου αυτά απαιτούνται.

Σε περίπτωση που μετά την οριστική υποβολή και επεξεργασία της αίτησης υπάρχει

ταύτιση των δηλωθέντων στοιχείων με αυτά που προκύπτουν από τις διασταυρώσεις ή μετά τον έλεγχο των προσκομισθέντων δικαιολογητικών, η αίτηση γίνεται δεκτή και εκδίδεται, από το αρμόδιο όργανο του ΟΓΑ, εγκριτική πράξη.

Εάν προκύπτει αναντιστοιχία μεταξύ των δηλωθέντων στοιχείων και του αποτελέσματος των διασταυρώσεων ή από την εξέταση των προσκομισθέντων δικαιολογητικών, η αίτηση απορρίπτεται και εκδίδεται, από το αρμόδιο όργανο του ΟΓΑ, απορριπτική πράξη.

2. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι, μετά την οριστική υποβολή και επεξεργασία της, η αίτηση εκ παραδρομής ή τεχνικής αστοχίας έχει εγκριθεί χωρίς να πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην παρούσα απόφαση, η πράξη έγκρισης ανακαλείται. Οι λόγοι της ανάκλησης αναγράφονται στην πράξη απόφαση ανάκλησης που εκδίδεται από το αρμόδιο όργανο του ΟΓΑ.

3. Για τη χορήγηση του επιδόματος παιδιού διενεργούνται εκτεταμένοι ηλεκτρονικοί έλεγχοι διασταύρωσης των δηλωθέντων στοιχείων στο έντυπο Α21 από τον αιτούντα/δικαιούχο, ως προς την ακρίβεια, σε συνεργασία με οποιαδήποτε δημόσια ή δημοτική αρχή ή Ν.Π.Δ.Δ. ή Οργανισμό ή Ίδρυμα, που υποχρεούνται σε άμεση απάντηση.

Ο έλεγχος των αιτήσεων δύναται να είναι δειγματοληπτικός και να διενεργείται προληπτικά ή κατασταλτικά. Το δείγμα καθορίζεται με απόφαση του Διοικητή του ΟΓΑ, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Οικογενειακών Επιδομάτων.

4. Το αρμόδιο όργανο χορήγησης των επιδομάτων μπορεί να ορίσει στον ενδιαφερόμενο προθεσμία δύο (2) μηνών για την υποβολή τυχόν συμπληρωματικών δικαιολογητικών που θα του ζητηθούν. Σε περίπτωση που παρέλθει άπρακτη η προθεσμία, το αρμόδιο όργανο επιλαμβάνεται της εξέτασης της υπόθεσης με βάση τα δικαιολογητικά που υπάρχουν στο φάκελο.

5. Υπό την επιφύλαξη αυστηρότερων ποινών, που προβλέπονται στην κείμενη ποινική νομοθεσία, σε περίπτωση δήλωσης από τον αιτούντα ψευδών στοιχείων ή απόκρυψης αληθών στην αίτηση χορήγησης του επιδόματος παιδιού, με σκοπό τον προσπορισμό περιουσιακού οφέλους στον ίδιο ή σε τρίτο, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 22 του ν. 1599/1986 (Α' 75).

Σε κάθε περίπτωση, ύστερα από αυτεπάγγελτη ή κατόπιν αναφοράς έρευνα, τα σχετικά στοιχεία παραπέμπονται στον αρμόδιο εισαγγελέα για την εξέταση των ενδεχόμενων ποινικών ευθυνών των υπευθύνων.

Άρθρο 8

Χρόνος και τρόπος καταβολής

1. Το επίδομα παιδιού καταβάλλεται στους δικαιούχους κάθε έτους ανά δίμηνο, από τον ΟΓΑ, με πίστωση σε ενεργό τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου από την τελευταία εργάσιμη ημέρα κάθε διμήνου και εντός είκοσι πέντε (25) ημερών.

Το ποσό του επιδόματος υπολογίζεται βάσει των στοιχείων της τελευταίας εκκαθαρισμένης δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Μετά την υποβολή φορολογικής

δήλωσης τρέχοντος έτους ή τριποποιητικής αυτής το ποσό του επιδόματος επαναϋπολογίζεται με βάση το εισόδημα και τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος έλαβε διαφορετικό ποσό επιδόματος από αυτό που δικαιούται τότε αυτό συμψηφίζεται με το ποσό των επόμενων πληρωμών.

Η καταβολή του επιδόματος στους δικαιούχους γίνεται βάσει συγκεντρωτικής κατάστασης με το πλήθος των δικαιούχων και το συνολικό ποσό, ανά κατηγορία, που συντάσσει η ΗΔΙΚΑ και αποστέλλεται στην αρμόδια υπηρεσία του ΟΓΑ. Επίσης, από την ΗΔΙΚΑ δημιουργείται και τηρείται αναλυτικό ηλεκτρονικό αρχείο των πληρωμών, το οποίο είναι προσβάσιμο από τους χρήστες του ΟΓΑ.

2. Το επίδομα παιδιού χορηγείται:

- (α) για τέκνα γεννημένα μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους υποβολής της αίτησης, από την 1η Ιανουαρίου του έτους υποβολής της αίτησης,
- (β) από την 1η του επόμενου μήνα από αυτόν της γέννησής τους για τέκνα γεννημένα εντός του έτους υποβολής της αίτησης,
- (γ) από την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους εγγραφής τους σε σχολή ανώτερης ή ανώτατης εκπαίδευσης, στο «Μεταλυκειακό έτος Τάξη Μαθητείας» των Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑΛ), σε Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) καθώς και σε Κολέγια,
- (δ) για τα τέκνα με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω, από την 1η του επόμενου μήνα εκείνου της επέλευσης της αναπηρίας.

3. Ειδικά για το έτος 2018, στους δικαιούχους που έλαβαν το έτος 2017 το ενιαίο επίδομα στήριξης τέκνων ή το ειδικό επίδομα για τρίτεκνες και πολύτεκνες οικογένειες, δύναται να χορηγείται προκαταβολή, του πρώτου διμήνου έτους 2018, ακόμη και αν δεν υποβάλουν αίτηση υπεύθυνη δήλωση A21.

Το ποσό της προκαταβολής έτους 2018 είναι ίσο με αυτό που θα ελάμβανε ο δικαιούχος για το πρώτο δίμηνο με βάση τις κατηγορίες ισοδύναμου οικογενειακού εισοδήματος του άρθρου 214 του ν. 4512/2018 (Α' 5) και τη Δήλωση Φορολογίας Εισοδήματος E1 που υπέβαλε για το προηγούμενο έτος, όπως αυτό αναπροσαρμόζεται, σύμφωνα με τα τηρούμενα στοιχεία.

Άρθρο 9

Απαιτούμενα δικαιολογητικά

1. Ο αιτών/δικαιούχος οφείλει, εφόσον κληθεί από τον ΟΓΑ, είτε να αποστείλει ή να καταθέσει στον ΟΓΑ είτε να επισυνάψει ηλεκτρονικά στην αίτηση υπεύθυνη δήλωση A21, τα δικαιολογητικά για τα οποία έχει ήδη συμπληρώσει τα αντίστοιχα πεδία του εντύπου A21.

- (α) Πιστοποιητικό/ά οικογενειακής κατάστασης από το Δήμο, στο δημοτολόγιο του οποίου είναι εγγεγραμμένα όλα τα μέλη της οικογένειας με κανονική εγγραφή.
- (β) Πιστοποιητικό σπουδών για τέκνα, τα οποία μετά τη συμπλήρωση του 18ου έτους

της ηλικίας τους φοιτούν στη μέση εκπαίδευση, σε ανώτερο ή ανώτατο εκπαιδευτικό Ίδρυμα της Ελλάδας ή αναγνωρισμένο του εξωτερικού, καθώς και σε Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (IEK) ή σε Κολέγια ή σε στο Μεταλυκειακό έτος Τάξη Μαθητείας των ΕΠΑΛ. Εάν πρόκειται για εκπαιδευτικό ίδρυμα χώρας του εξωτερικού, εκτός των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το πιστοποιητικό σπουδών πρέπει να είναι θεωρημένο από το Ελληνικό Προξενείο.

(γ) Ιατρική γνωμάτευση των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕΠΑ) ή απόφαση Υγειονομικής Επιτροπής του ΙΚΑ, ή των Ανώτατων Υγειονομικών Επιτροπών του Στρατού (ΑΣΥΕ), του Ναυτικού (ΑΝΥΕ), της Αεροπορίας (ΑΑΥΕ) και της Ελληνικής Αστυνομίας, για εξαρτώμενο τέκνο που έχει συμπληρώσει το 18ο αλλά όχι το 24ο έτος της ηλικίας του, δεν είναι σπουδαστής ή φοιτητής και έχει ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω. Τα εν λόγω δικαιολογητικά θα πρέπει να είναι σε ισχύ τη χρονική στιγμή που υποβάλλεται η αίτηση -υπεύθυνη δήλωση A21 και να προκύπτει η διάρκεια της αναπηρίας από αυτά.

(δ) Εάν συντρέχει περίπτωση από τις αναφερόμενες στην παρ. 5 του άρθρου 6 της παρούσας απόφασης, υποβάλλεται αντίγραφο ληξιαρχικής πράξης θανάτου του δικαιούχου ή απόφαση δικαστηρίου περί αφάνειας ή δικαστικής συμπαράστασης του δικαιούχου ή αμετάκλητη δικαστική απόφαση περί καταδίκης του ή δικαστική απόφαση ανάθεσης επιτροπείας σε φυσικό πρόσωπο ή οποιοδήποτε στοιχείο από το οποίο να φαίνεται το πρόσωπο που έχει αναλάβει την επιμέλεια των τέκνων.

2. Εκτός από τα ανωτέρω, υποβάλλεται επιπλέον, εφόσον απαιτείται επικυρωμένο φωτοαντίγραφο ενός από τα κατωτέρω δικαιολογητικά, κατά κατηγορία δικαιούχου:

(α) Βεβαίωση εγγραφής πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή έγγραφο πιστοποίησης μόνιμης διαμονής, για πολίτη κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(β) Ειδικό δελτίο ταυτότητας ομογενούς, για ομογενή αλλοδαπό.

(γ) Άδεια διαμονής, για πολίτη χώρας που ανήκει στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, για πολίτη της Ελβετίας, καθώς και για πολίτη άλλου κράτους (εκτός των ανωτέρω και της της Ευρωπαϊκής Ένωσης) που διαμένει μόνιμα στην Ελλάδα.

(δ) Άδεια διαμονής Δικαιούχου Διεθνούς Προστασίας με ένδειξη «Πρόσφυγας» ή «Επικουρική Προστασία».

(ε) Άδεια διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους.

Για όποια από τα ανωτέρω δικαιολογητικά προβλέπεται διάρκεια ισχύος, αυτά θα πρέπει να είναι σε ισχύ κατά την υποβολή της αίτησης.

3. Προκειμένου για δικαιούχους αλλοδαπής υπηκοότητας ή ανιθαγενείς, τα δικαιολογητικά των εδαφίων με στοιχεία (α) και (δ) της παρ. 1 παρέχονται από τις αρχές της χώρας, της οποίας είναι υπήκοοι, και αν αυτό είναι αδύνατο τα στοιχεία αυτά αποδεικνύονται από άλλα πρόσφορα έγγραφα, κατά τη κρίση του οργάνου αναγνώρισης του δικαιώματος (π.χ. ληξιαρχικές πράξεις γέννησης τέκνων).

4. Τα έγγραφα της αλλοδαπής του παρόντος άρθρου θα πρέπει να είναι νόμιμα

μεταφρασμένα και επικυρωμένα.

5. Στον ΟΓΑ τηρείται ηλεκτρονικό αρχείο ή και φυσικό για τους κατατεθέντες από τους αιτούντες φακέλους, με τα απαιτούμενα κατά περίπτωση δικαιολογητικά.

Άρθρο 10

Αναστολή επαναχορήγηση επιδόματος

1. Η καταβολή του επιδόματος αναστέλλεται:

(α) Εάν περιέλθουν στον ΟΓΑ στοιχεία από τα οποία προκύπτουν σοβαρές ενδείξεις ότι το επίδομα χορηγήθηκε χωρίς να πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις, καθώς και όταν εικρεμεί δίκη, η οποία έχει σχέση με το εν λόγω δικαίωμα. Το επίδομα επαναχορηγείται από την ημερομηνία αναστολής, εάν διαπιστωθεί μετά από έρευνα, ότι συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις χορήγησης, καθώς και εάν εκδοθεί τελεσίδικη δικαστική απόφαση υπέρ του δικαιούχου.

(β) Την 1η του επόμενου μήνα εκείνου που ο δικαιούχος ή εξαρτώμενο τέκνο απομακρύνθηκε από την Ελλάδα για χρόνο πλέον του τριμήνου.

(γ) Την 1η του επόμενου μήνα εκείνου που το εξαρτώμενο τέκνο, περιθάλπεται σε Μονάδα Κοινωνικής Φροντίδας (π.χ. Κέντρο Προστασίας Παιδιού) ή άλλο Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου δωρεάν ή με δαπάνη του Δημοσίου ή Ασφαλιστικού Οργανισμού.

Το επίδομα επαναχορηγείται από την 1η του επόμενου μήνα εκείνου που έπαυσαν οι ανωτέρω λόγοι αναστολής.

2. Δεν αναστέλλεται η καταβολή του επιδόματος στις εξής περιπτώσεις απομάκρυνσης από την Ελλάδα, ανεξάρτητα από τη χρονική διάρκεια αυτής:

(α) Εάν η απουσία του δικαιούχου ή εξαρτώμενου τέκνου οφείλεται σε λόγους νοσηλείας σε θεραπευτήρια.

(β) Εάν ο δικαιούχος ή εξαρτώμενο τέκνο απασχολούνται στην αλλοδαπή σε εργασία για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου ή Ελληνικού Ν.Π.Δ.Δ. ή Ελληνικής Τράπεζας ή Οργανισμού ή άλλων Ελληνικών Επιχειρήσεων, οι οποίες εδρεύουν στην Ελλάδα ή ακολούθησε την οικογένειά του στο εξωτερικό, η οποία απουσιάζει για τους ανωτέρω λόγους ή εάν η απουσία οφείλεται σε λόγους σπουδών των τέκνων σε Ανώτερες ή Ανώτατες σχολές του Εξωτερικού.

Άρθρο 11

Διακοπή επιδόματος

1. Το επίδομα παιδιού διακόπτεται:

(α) Από την 1η του επόμενου μήνα λήξης του σπουδαστικού ή ακαδημαϊκού έτους περάτωσης των σπουδών προκειμένου για φοιτητές σπουδαστές ή τη 1η του μήνα του επόμενου εκείνου που λήγει η γνωμάτευση των ΚΕΠΑ και πάντως όχι πέραν του 24ου έτους της ηλικίας τους.

(β) Από την 1η του μήνα του επόμενου εκείνου του θανάτου του δικαιούχου ή του εξαρτώμενου τέκνου.

(γ) Από την 1η του μήνα του επόμενου εκείνου του γάμου εξαρτώμενου τέκνου.

(δ) Από την 1η του μήνα του επόμενου εκείνου που ο δικαιούχος ή/και τα εξαρτώμενα τέκνα εγκατασταθούν μόνιμα στο εξωτερικό.

2. Η διακοπή καταβολής των επιδομάτων γνωστοποιείται εγγράφως στο δικαιούχο.

Άρθρο 12

Άσκηση προσφυγής

1. Κατά της απορριπτικής πράξης, της πράξης ανάκλησης χορηγηθέντος επιδόματος, της πράξης διακοπής καταβολής επιδόματος, καθώς και κατά καταλογιστικής απόφασης επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών επιδόματος, επιτρέπεται η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής από τον δικαιούχο, η οποία εξετάζεται από το Όργανο εκδίκασης των ενδικοφανών προσφυγών που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία του ΟΓΑ.

2. Δεν επιτρέπεται η αμφισβήτηση και η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής ως προς τη μη συνδρομή στο πρόσωπο του αιτούντα των εισοδηματικών κριτηρίων για την απονομή του επιδόματος παιδιού.

3. Η προσφυγή ασκείται μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της προσβαλλόμενης πράξης, παραδίδεται δε ή αποστέλλεται απευθείας στην αρμόδια Κεντρική Υπηρεσία ή στην αρμόδια Περιφερειακή Διεύθυνση του ΟΓΑ.

Άρθρο 13

Συμψηφισμός και αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά επιδόματος

1. Αν από τη διακοπή χορήγησης του επιδόματος παιδιού, την ανάκληση χορήγησης ή από άλλη αιτία δημιουργείται απαίτηση του ΟΓΑ από αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά επιδόματος, τα ποσά αυτά καταλογίζονται στους λαβόντες ανεξάρτητα από υπαιτιότητά τους, επιστρέφονται άτοκα από αυτούς και αναζητούνται σύμφωνα με την προβλεπόμενη από τον φορέα διαδικασία.

2. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος έλαβε διαφορετικό ποσό επιδόματος από το ποσό που δικαιούται, το ποσό που αντιστοιχεί στη διαφορά συμψηφίζεται αυτεπάγγελτα μέχρι την αποπληρωμή του.

3. Η καταβολή του πρώτου διμήνου που προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 8 της παρούσας συμψηφίζεται με το συνολικό ποσό που προκύπτει μετά την υποβολή της Δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος Ε1 τρέχοντος έτους.

Σε περίπτωση που ο αιτών δεν καταστεί δικαιούχος μετά την υποβολή της Δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος Ε1, τα ποσά που καταβλήθηκαν αναζητούνται ως αχρεωστήτως καταβληθέντα, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, εκτός αν ο

υπόχρεος, εν τω μεταξύ, τα επιστρέψει οικειοθελώς στον ΟΓΑ, με βάση την προβλεπόμενη από τον φορέα διαδικασία.

4. Η προκαταβολή του πρώτου διμήνου έτους 2018 που προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 8 της παρούσης συμψηφίζεται με το συνολικό ποσό που προκύπτει μετά την υποβολή της Δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος Ε1 και την αίτηση υπεύθυνη δήλωση A21 έτους 2018.

Σε περίπτωση μη υποβολής αίτησης υπεύθυνης δήλωσης A21, καθώς και στην περίπτωση που ο αιτών δεν καταστεί δικαιούχος, τα ποσά που προκαταβλήθηκαν αναζητούνται ως αχρεωστήτως καταβληθέντα, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, εκτός αν ο υπόχρεος, εν τω μεταξύ, τα επιστρέψει οικειοθελώς στον ΟΓΑ, με βάση την προβλεπόμενη από τον φορέα διαδικασία.

5. Ποσά τα οποία καταβλήθηκαν αχρεωστήτως σε τρίτεκνες και πολύτεκνες οικογένειες για τα οικογενειακά επιδόματα, τα οποία καταργήθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου πρώτου, παρ. IA, υποπαρ. IA2 του ν. 4093/2012 (Α' 222) καθώς και με τις διατάξεις της παρ. 15 του άρθρου 214 του ν. 4512/2018 (Α' 5), επιτρέπεται να συμψηφίζονται με το χορηγούμενο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 214 του ν. 4512/2018 (Α' 5), στις ίδιες οικογένειες επίδομα παιδιού, επιφυλασσομένων των διατάξεων της περ. 11 του άρθρου πρώτου, παρ. IA, υποπαρ. IA2 του ν. 4093/2012 (Α' 222).

Άρθρο 14 **Επίδοση πράξεων και εγγράφων**

Η πράξη απόρριψης, η πράξη διακοπής ή αναστολής, καθώς και η καταλογιστική απόφαση επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών γνωστοποιούνται στον ενδιαφερόμενο με γραπτό μήνυμα στον αριθμό κινητού τηλεφώνου που έχει δηλωθεί στην αίτηση και με ηλεκτρονικό μήνυμα στην ηλεκτρονική διεύθυνση που επίσης έχει δηλωθεί στην αίτηση, αναρτώνται δε στο ηλεκτρονικό σύστημα υποβολής της αίτησης, μέσω της οποίας οι ενδιαφερόμενοι δύνανται να προβαίνουν σε εκτύπωσή τους.

Άρθρο 15

1. Υποβληθείσες αιτήσεις A21 προηγούμενων ετών για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί εγκριτική ή απορριπτική απόφαση, καθώς και όσες αιτήσεις υποβληθούν μέχρι 15.01.2018, εξετάζονται από τον ΟΓΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. IA υποπαρ. IA2 του ν. 4093/2012 (Α' 222) και του άρθρου 40 του 4141/2013 (Α' 81).

2. Οι προδιαγραφές εκκαθάρισης, οι ηλεκτρονικές διαδικασίες υποβολής και τροποποίησης των δηλωθέντων στοιχείων στην αίτηση υπεύθυνη δήλωση A21 ορίζονται από τον ΟΓΑ.

Αρθρο 16

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 17 Ιανουαρίου 2018

Οι Αναπληρωτές Υπουργοί

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ

Οικονομικών
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ